

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4Co/121/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1614211456
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Degmová Pospíšilová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2023:1614211456.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Ingrid Degmovej Pospíšilovej a sudcov JUDr. Valérie Kleinovej st. a JUDr. Anny Kašajovej v právnej veci žalobcu: J. L. R., C..R., A.: XX XXX XXX, R. R. P. XX, Ž., proti žalovanej: H. G., X.. XX.XX.XXXX, L. J. Š. XXX, o zaplatenie 5.546,95 EUR s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Malacky zo dňa 08. apríla 2021 č. k. 5C/929/2015-53 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Malacky zo dňa č. k.02. júla 2021 č. k. 5C/929/2015-66 takto

rozhodol:

Odvolačný súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením súdu prvej inštancie m e n í tak, že žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 5.546,95 eur, nezaplatené úroky vo výške 343,55 eur, spolu s 15,90 % ročným zmluvným úrokom zo sumy 5.546,95 eur od 15.10.2014 do zaplatenia, najneskôr však do 20.10.2022 a úrok z omeškania vo výške 8% ročne z istiny 5.546,95 eur a z nezaplatených úrokov v sume 343,55 eur od 15.10.2014 do zaplatenia a nezaplatené sankčné poplatky v sume 5,68 eur a poplatky vo výške 60 eur, všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Vo zvyšku žalobu z a m i e t a.

Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanej nárok na náhradu trov prvoištančného a odvolacieho konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom v spojení s opravným uznesením súd prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 5.546,95 EUR, nezaplatené úroky vo výške 343,55 EUR, spolu s 15,90% ročným zmluvným úrokom zo sumy 5.546,95 EUR od 15.10.2014 do zaplatenia, najneskôr však do 20.10.2022 a úrok vo výške 8% ročne z istiny 5.546,95 EUR a z nezaplatených úrokov v sume 343,55 EUR odo dňa 15.10.2014 do zaplatenia, najneskôr však do 20.10.2022 a ďalej nezaplatené sankčné poplatky v sume 5,68 EUR a poplatky vo výške 60,- EUR, to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku, vo zvyšku žalobu zamietol a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v rozsahu 100%.

2. Vychádzal zo žaloby, ktorou sa žalobca sa žalobou doručanou súdu dňa 22.10.2014 domáhal zaplatenia sumy 5.546,95 EUR spolu s 15,90% úrokom ročne z nezaplatennej istiny od 15.10.2014 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 8% ročne z nezaplatennej istiny a nezaplatených úrokov od 15.10.2014 do zaplatenia. Žalobca žiadal žalovanú zaviazať aj na zaplatenie nezaplatených úrokov vo výške 343,55 EUR, nezaplatených sankčných poplatkov vo výške 5,68 EUR a poplatkov vo výške 60,- EUR a náhrady trov konania voči žalovanej. Svoju žalobu odôvodnil tým, že žalobca a žalovaná uzatvorili dňa 26.10.2012 Úverovú zmluvu č. XXXXX, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej peňažné

prostriedky vo výške 6.000,- EUR na žalovanou určený účet č. XXXXXXXXXXX/XXXX. Poskytnutý úver a úroky sa žalovaná zaviazala splácať v pravidelných mesačných anuitných splátkach a celý úver aj s prísľušenstvom bola povinná splatiť do 20.10.2022. Žalobca ďalej v žalobe uviedol, že po vyčerpaní poskytnutého úveru žalovaná porušila svoje zmluvné povinnosti a preto bola listom zo dňa 22.09.2014 vyzvaná na predčasné splatenie poskytnutého úveru v lehote do 14.10.2014. Napriek výzve nebola pohľadávka žalobcu voči žalovanej uhradená. Ku dňu podania žaloby predstavovala pohľadávka žalobcu voči žalovanej sumu spolu 5.956,18 EUR, ktorá je tvorená nezaplatenou istinou poskytnutého úveru vo výške 5.546,95 EUR, úrokmi vo výške 343,55 EUR, sankčnými poplatkami 5,68 EUR, poplatkami 60,- EUR. Žalobca žiadal priznať od 15.10.2014 sankčnú províziu vo výške 8% ročne.

3. Žalovaná sa k žalobe nevyjadrila. Na vytýčené pojednávanie sa nedostavil žalobca ani žalovaná.

4. Z úverovej zmluvy uzavretej medzi stranami sporu zo dňa 26.10.2012 súd prvej inštancie zistil, že obsahom zmluvy bolo zriadenie bezúčelového úveru (pôžičky) vo výške 6.000,- EUR. Bola dohodnutá výška mesačnej anuitnej splátky 100,75 EUR s tým, že termín splatnosti prvej anuitnej splátky bude 20.11.2012 a splatnosť úveru bola dohodnutá do 20.10.2022. Počet anuitných splátok bol dohodnutý počtom 120 a periodicita a termín splatnosti anuitnej splátky mesačne, v 20. deň kalendárneho mesiaca. Typ a výška úrokovej sadzby bola dohodnutá fixná do splatnosti, 15,90% p. a., výška RPMN 18%, priemerná RPMN ku dňu podpisu úverovej zmluvy 19,08% a celková čiastka, ktorú žalovaná ako klient mala zaplatiť, bola dohodnutá na sumu 12.328,80 EUR. Z prehľadu splácania úveru do predčasného zosplatnenia súd prvej inštancie zistil, že ku dňu 20.06.2014 žalovaná nezaplatila istinu vo výške 5.546,95 EUR, nezaplatila úroky vo výške 343,55 EUR, ktoré boli dohodnuté v zmysle Zmluvy a ktoré bola žalovaná povinná splatiť v rámci anuitných splátok poskytnutého úveru pri dohodnutej úrokovej sadzbe vo výške 15,90% p. a. Ďalej z vyčíslenia zistil, že úrok z omeškania predstavoval čiastku 5,68 EUR. Predčasné zosplatnenie úveru nastalo dňa 15.10.2014 na základe výzvy na predčasné splatenie úveru adresované žalovanej dňa 22.09.2014. Žalobca uviedol, že po zosplatnení a ani po podaní žaloby žalovaná nevykonala žiadne ďalšie úhrady.

5. Ustálený skutkový stav súd prvej inštancie právne posúdil podľa § 497 Obchodného zákonníka (ďalej len „ObZ“), § 499 ObZ, § 502 ods. 1 ObZ, § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení neskorších predpisov, podľa § 2 písm a), b) zákona č. 129/2010 Z.z., podľa § 9 ods. 1, 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), § 52 ods. 2 až 4 OZ, § 53 ods. 1 OZ (v spojení s § 879f ods. 3 OZ) a § 54 ods. 1, 2 OZ.

6. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že žalobe je možné vyhovieť v časti uplatnenej istiny 5.546,95 EUR a čiastočne v časti príslušenstva istiny. Žalovaný uzatvoril so žalovanou úverovú zmluvu, na základe ktorej poskytol žalovanej dohodnutú výšku úveru a dohodnuté boli aj podmienky splácania úveru. Predmetnú zmluvu uzatvorila žalovaná ako fyzická osoba s uvedením rodného čísla a adresy trvalého bydliska. Išlo o úver poskytnutý fyzickej osobe. Zo žiadnych skutočností nevyvodil, že by žalovaná uzatvorila zmluvu na účely podnikania, ale mal za zrejmé, že predmetom vzťahu bol bežný úver fyzickej osoby, spotrebiteľa. Žalobca je bankou - právnickou osobou poskytujúcou okrem iného služby poskytovania úverov. Súd prvej inštancie preto vec právne posúdil ako spotrebiteľský spor a priznal žalovanej postavenie spotrebiteľa. Právne vec posúdil podľa ustanovení OZ týkajúcich sa ochrany spotrebiteľov a podľa osobitného zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, keďže išlo o úver pre fyzickú osobu.

7. Zo samotnej žaloby vyvodil, že žalobca úver zosplatnil k 14.10.2014, k uvedenému dňu žalobca evidoval pohľadávku ku dňu zosplatnenia vo výške 5.897,89 EUR. Žalovaná suma podľa žaloby pozostáva z nesplatennej istiny 5.546,95 EUR, nezaplatených úrokov vo výške 343,55 EUR, nezaplatených sankčných poplatkov vo výške 5,68 EUR a poplatkov vo výške 60,- EUR. Žalobca žiadal priznať aj zmluvné úroky.

8. Čo sa týka uplatneného zmluvného úroku z nezaplatennej istiny vo výške 15,90% ročne po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru konštatoval, že bol viazaný právnym názorom Najvyššieho súdu SR. Pri riešení otázky existencie a výšky nároku na zaplatenie zmluvného úroku po predčasnom zosplatnení úveru Najvyšší súd SR vychádzal z toho, že zo žiadneho ustanovenia ObZ, OZ a ani Zákona o spotrebiteľských úveroch nevyplýva zákaz dohody účastníkov úverovej zmluvy o povinnosti dlžníka platiť

úroky z úveru až do úplného splatenia úveru. ObZ a ani OZ nemodifikuje trvanie záväzku platiť úrok, ani jeho výšku v prípade omeškania dlžníka s platením úveru ani v prospech dlžníka, ani v prospech veriteľa. S poukazom na ustanovenia § 497 a § 502 ObZ, ako aj § 9 odst. 2 písm. d) Zák. č. 129/2010 Z. z., dospel najvyšší súd k záveru, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi patrí úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí.

9. K uvedenému uviedol, že pre spotrebiteľa by bolo nevýhodné, aby platil úroky z neuhradenej istiny až do jej zaplatenia. Pokiaľ by totiž spotrebiteľ, ktorý sa dostal s plnením splátok úveru do omeškania musel v dôsledku vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru platiť dohodnuté úroky až do úplného splatenia istiny, zaplatil by v konečnom dôsledku sumu neprimerane vysokú ako náhradu za poskytnutie peňazí. Dohodnuté úroky predstavujú cenu peňazí za ich poskytnutie na vopred dohodnuté obdobie, to znamená, že jej výška musí byť stanovená v čase uzatvorenia úverovej zmluvy tak, aby dlžník presne vedel, koľko bude povinný za poskytnuté peniaze veriteľovi zaplatiť. Dojednanie, ktorým by sa dlžník - spotrebiteľ zaviazal platiť dohodnuté úroky až do úplného zaplatenia istiny po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru, by spôsobilo značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a porušovalo by ustanovenie § 53 ods. 1 OZ. Aplikovaním vyššie uvedeného, t. j. že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí, dospel súd prvej inštancie k záveru, že žalobcovi v pozícii veriteľa treba priznať i zmluvný úrok vo výške 15,90% ročne z dlžnej istiny do 20.10.2022, ako dátumu konečnej splatnosti úveru v zmysle úverovej zmluvy. Preto uložil zaplatiť žalovanú sumu 5.546,95 EUR spolu so zmluvným úrokom uplatneným po vyhlásení predčasnej splatnosti, teda od 15.10.2012 do zaplatenia, najneskôr však do 20.10.2022. Súd prvej inštancie priznal žalobcovi aj právo na úrok z omeškania vo výške 8% ročne z nezaplatených úrokov od 15.10.2014 do zaplatenia, najneskôr však do 20.10.2022. Mal za to, že v tomto prípade sa jedná o dohodnutý úrok z omeškania z nesplatených anuitných splátok dohodnutý v súlade s § 369 ods. 1 ObZ. Súd prvej inštancie priznal žalobcovi aj žalovanú čiastku 5,68 EUR, ako nezaplatené sankčné poplatky a poplatky vo výške 60,- EUR, čo tiež vyvodil z uzavretej úverovej zmluvy, resp. zo Všeobecných obchodných podmienok. Vo zvyšnej časti uplatneného úroku žalobu zamietol.

10. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie v zmysle zásady úspechu v konaní podľa § 255 ods. 1, 2 CSP, keď pri určovaní pomeru úspechu a neúspechu strán v konaní vychádzal len z uplatnenej istiny, ktorá bola v celom rozsahu žalobcovi priznaná, a tak konštatoval, že mal plný úspech vo veci. Vznikol mu tak nárok na plnú náhradu trov konania voči žalovanej.

11. Proti tomuto rozsudku vo výroku II., ktorým súd prvej inštancie zamietol úrok z omeškania po splatnosti úveru, podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie. Nestotožnil sa s argumentmi súdu prvej inštancie a považoval rozsudok v napadnutej časti za nesprávny a odôvodnil odvolanie tým, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) C.s.p.) a že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) C.s.p.). Nesúhlasil s rozhodnutím súdu prvej inštancie čo sa týka úroku z omeškania, nakoľko priznal žalobcovi úrok z omeškania do zaplatenia, no najneskôr do 20.10.2022, čo je konečná splatnosť úveru, keď v zmysle § 517 ods. 2 OZ „Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania“. V zmysle bodu 4.1. úverovej zmluvy uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným: „Ak klient nezaplatí Anuitnú splátku včas Banka má právo na úrok z omeškania vo výške 8% p.a. s nesplatených Anuitných splátok až do jej zaplatenia.“ V zmysle bodu 4.3. úverovej zmluvy uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným: „Ak klient neuhradí Úver v lehote Splatenosti Úveru je povinný uhradiť z nesplatených častí Úveru popri úroku z poskytnutých peňažných prostriedkov aj úrok z omeškania vo výške 8%p.a., a to až do jej zaplatenia.“ Na základe vyššie uvedeného mal žalobca za to, že má nárok na úrok z omeškania nie len do splatnosti úveru, ale tak ako bolo v zmluve dohodnuté až do doby zaplatenia. Podľa jeho názoru úrok z omeškania slúži ako sankcia a keď žalovaný porušil svoju povinnosť, ktorá mu vyplývala zo zmluvy a svoj dlh nemá zaplatený ani po splatnosti úveru, žalobca nevidí dôvod, prečo by za toto obdobie po splatnosti nemal byť sankcionovaný úrokom z omeškania a to až do reálneho zaplatenia dlžnej sumy. Obmedzenie nároku žalobcu na úroky z omeškania iba do doby splatnosti úveru nevyvodil ani len nepriamo z ustanovení zákona upravujúcich nárok veriteľa na úrok z omeškania. Ďalej poukázal žalobca na to, že síce sa súd prvej inštancie rozhodol priznať úrok z omeškania do zaplatenia, no najneskôr však do konečnej splatnosti, v odôvodnení nie je vôbec uvedené prečo sa rozhodol priznať úrok z omeškania len do konečnej splatnosti

úveru a nie až do úplného zaplatenia, keď v odôvodnení sa vyjadruje a poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, len čo sa týka zmluvného úroku, nie úroku z omeškania. Z odôvodnenia rozsudku nie je podľa neho zistiteľné, ktoré konkrétne zákonné ustanovenie a akého právneho predpisu sa stalo základom záveru súdu prvej inštancie. Rozhodnutie súdu prvej inštancie označil za nepreskúmateľné, ktorého vydaním sa stranám sporu bráni v možnosti uplatňovať svoje práva a oprávneného záujmy. V sporovom konaní musí súd však poskytovať materiálnu ochranu zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a záujmov. Vydanie nepreskúmateľného rozhodnutia je v rozpore so zásadami spravodlivého súdneho procesu (čl. 46 Ústavy SR). Súd prvej inštancie podľa neho zaťažil rozsudok vadou, pre ktorú je potrebné napadnutý výrok zrušiť. S poukazom na § 220 ods. 2 CSP má odôvodnenie rozsudku obsahovať dostatok dôvodov a ich uvedenie má byť zrozumiteľné. Súd je povinný formulovať odôvodnenie spôsobom, ktorý zodpovedá základným pravidlám logického, jasného vyjadrovania a musí spĺňať základné, gramatické, lexikálne a štylistické hľadiská. Účelom odôvodnenia je predovšetkým doložiť správnosť rozhodnutia; zároveň je aj prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutia. Ust. § 220 CSP dáva súdom dostatočný návod na to, aké má byť odôvodnenie rozhodnutia. V prípade, ak súd pri odôvodňovaní rozhodnutia nepostupuje uvedeným spôsobom, ktorý záväzne určuje citované ustanovenie, ide o nedostatky odôvodnenia, ktoré zakladajú vadu nepreskúmateľnosti rozhodnutia. Rozhodnutie je nepreskúmateľné vtedy, keď jeho písomné vyhotovenie neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu (závery vyplývajúce zo Stanoviska občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR z 03.12.2015 publikované z Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR a rozhodnutie súdov Slovenskej republiky 1/2005 pod č. 2). Za nedostatok zásadného vysvetlenia dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu treba považovať predovšetkým úplnú absenciu dôvodov vysvetľujúcich právny záver súdu v otázke od riešenia ktorej bolo rozhodnutie súdu závislé.

Žalobca poukázal na uznesenie Krajského súdu Košice č. IICo/71/2018 zo dňa 25.09.2018, v ktorom krajský súd upozornil, že vzhľadom na spotrebiteľskú povahu právneho vzťahu strán, nemožno opomenúť posúdiť ho tiež z hľadiska predpisov na ochranu spotrebiteľov, avšak záver o neprijateľnosti zmluvnej podmienky musí byť vždy preskúmateľným výsledkom vyhodnotenia rozhodujúceho spotrebiteľského kritéria, ktorým je primeraná rovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán (§ 53 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka). Zároveň, platí, že neprijateľnou nie je taká zmluvná podmienka, ktorá bola individuálne dojednaná (§ 53 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka). Z uvedeného vo vzťahu k spôsobu odôvodnenia napadnutého rozsudku bolo potrebné súdu prvej inštancie vytknúť, že vo svojich úvahách precenil právny význam formulárovej povahy rozhodujúcich dojednaní. Neuvedomil si pritom dostatočne razantne, že formulárová povaha zmluvnej podmienky (a teda nie jej osobitné vyjednanie) je predpokladom vôbec pre úvahu o jej neprijateľnosti a predstavuje tak podmienku a nie dôvod zakladajúci neprijateľnosť. Dôvodom neprijateľnosti zmluvnej podmienky je vždy, ako už bolo zmienené, značná nerovnováha, ktorú v právnom vzťahu v neprospech spotrebiteľa zakladá, z čoho vyplýva, že záver o neprijateľnosti zmluvnej podmienky sa nevyhnutne bez kvalifikovaného zdôvodnenia takejto nerovnováhy nezaobíde. Za takéto zdôvodnenie rozhodne nemožno bez ďalšieho považovať len paušálny poukaz na nevýhodnejšie postavenie spotrebiteľa, rovnako ani subjektívne konštatovanie, že zmluvná podmienka zakladá hrubú nadvládu alebo, ako už bolo zmienené, len odkaz na formulárovú podobu zmluvných dojednaní.

Uznesenie Krajského súdu Košice č. IICo/49/2018-135 zo dňa 26.2.2018, ktorým rozsudok zrušil v napadnutej časti a vez vrátil súdu prvej inštancie na nové konanie a rozhodnutie. Uviedol, že už skoršia judikatúra Najvyššieho súdu SR (R111/1998) zastávala názor, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia nezakladá zmätočnosť a prípustnosť dovolania; nepreskúmateľnosť bola považovaná len za vlastnosť (vyjadrujúcu stupeň kvality) rozhodnutia súdu, v ktorej sa navonok prejavila tzv. iná vada konania majúca za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (jj 241 ods. 2 písm. b) O.s.p.). S tým názorom sa stotožnil aj Ústavný súd SR (por. rozhodnutia sp.zn. I. ÚS 364/2015, II. ÚS184/2015, III. ÚS 288/2015 a I. ÚS 547/2016). Na zásade, podľa ktorej nepreskúmateľnosť zakladá (len) „inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.“, zotrvalo aj zjednocujúce stanovisko Najvyššieho súdu SR R 2/2016, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Zmeny v procesnej úprave, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, sa podstaty a zmyslu tohto stanoviska nedotkli, preto ho treba považovať aj naďalej za aktuálne. I naďalej teda z pohľadu odvolacích dôvodov nepreskúmateľnosť rozhodnutia predstavuje nesprávnosť postupu súdu, ktorým sa odníma strane sporu možnosť uskutočňovať jej procesné práva v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. b) C.s.p. (z

hľadiska podmienok prípustnosti dovolania podľa ust. § 420 písm. f) C.s.p.; do 30.6.2016 ust. § 237 ods. 1 písm. f) O.s.p.) len v celkom ojedinelých (extrémnych) prípadoch, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (por. Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003). Za procesnú vadu konania podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b) C.s.p (§ 420 písm. f) C.s.p.) teda nemožno považovať to, že súd prvej inštancie neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolaťela (por. uznesenie NS SR sp. zn. 5Cdo/84/2017 zo dňa 25.10.2017). I Ústavný súd SR v zmysle svojej judikatúry považuje za protiústavné a aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, 1. ÚS 301/06).

Uznesenie Krajského súdu Trnava č. 25CoZ109/2017-81 zo dňa 11.07.2018, v ktorom dal za pravdu odvolateľovi o nepreskúmateľnosti daného rozhodnutia, nakoľko závery prvoinštančného súdu sú zhrnuté len v jednej vete daného odseku odôvodnenia rozsudku bez výkladu právnej aplikačnej úvahy, ktorá ho viedla k priradeniu danej skutkovej podstaty pod príslušnú právnu normu, v ktorej jedinej vete odôvodnenia len všeobecne, bez bližšieho vysvetlenia, zdôvodňoval „iba“ tvrdenú nesprávnosť uvedenia celkovej výšky úveru a RPMN ako obsahovej náležitosti zmluvy, bez ďalšieho relevantného.

Uznesenie Krajského súdu Trnava č. 10Co/150/2018 zo dňa 19.03.2019, ktorým rozsudok zrušil v napadnutej časti a vec vrátil súdu prvej inštancie na nové konanie a rozhodnutie a uviedol, že súd prvej inštancie sa dôsledne neriadil zákonnými ustanoveniami čl. 6, § 132, § 191 ods. 1 C.s.p., keď vo veci rozhodol bez riadneho zistenia skutkového stavu a na základe nedostatočne vykonaného dokazovania, resp. na základe vykonaného dokazovania dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, pretože v napadnutom rozsudku iba stručne a všeobecne konštatoval, že celkové náklady klienta spojené s úverom predstavujú sumu 4.491,60 eur, čo považuje za podmienku spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalovanej a má za to, že je v rozpore s dobrými mravmi, ale vôbec neuviedol z akých hľadísk vychádzal pri posudzovaní uvedeného rozporu dobrými mravmi. Odôvodnenie napadnutého rozsudku v tejto časti úplne absentuje, z dôvodu ktorého je nutný záver o jeho nepreskúmateľnosti.

Rozhodnutie Krajského súdu v Trnave č. 10Co/255/2019 zo dňa 28.10.2020, ktorým odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zvyšovo zamietajúcej žalobu a v časti trov konania zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd konštatoval, že z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie nie je zrejmé, ako sa vysporiadal s relevantnou úpravou obsiahnutou v ZoSÚ, ktorá sa týka aj nepovoleného prečerpania. Rozhodujúcou skutočnosťou tvoriacou základ pre rozhodnutie súdu sú aj právne normy, ktoré sú na konkrétny prípad aplikovateľné. Aj zo zásady iura novit curia („súd pozná právo“) možno vyvodiť, že súd sa aj bez návrhu účastníka konania musí vyrovnáť so všetkými relevantnými právnymi normami, aplikovateľnými na konkrétny prípad. Do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (napr. IV. ÚS 77/02). Zákon (CSP) venuje zvýšenú pozornosť odôvodneniu súdneho rozhodnutia, normovaním jeho obsahových náležitostí. Ide o návod čo má odôvodnenie rozhodnutia súdu obsahovať, keďže má význam z hľadiska prostriedku kontroly správnosti rozhodnutia, a to zo strany účastníkov konania (strán sporu), ako i súdu vyššej inštancie, ktorý ho bude preskúmavať, ale aj zo strany verejnosti. V odôvodnení rozhodnutia má súd náležite vysvetliť, ako sa vysporiadal s rozhodujúcimi a zistenými skutočnosťami a na akom základe prijal právne závery. Preto ak je rozhodnutie súdu prvej inštancie nepreskúmateľné, lebo neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov, na základe ktorých súd rozhodol, prichádza do úvahy iba zrušenie rozhodnutia a vrátenie vecí súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 226/03).

Odvolací súd po preskúmaní veci vzhľadom na vyššie uvedené dospel k záveru, že rozsudok je arbitrárny. Nedostatky odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie mali za následok, že rozhodnutie nespĺňalo požiadavky obsiahnuté v ustanovení v § 220 CSP, absentuje v ňom akákoľvek argumentácia k posúdeniu nároku žalobkyne i podľa relevantných ustanovení ZoSÚ. Odvolateľke bolo preto znemožnené, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (primerane možno aplikovať závery vyjadrené v stanovisku publikovanom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, v jeho druhej vete), pričom tento nedostatok nebolo možné napraviť pred odvolacím súdom. Rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave č. 9Co/10/2Q21 zo dňa 8.2.2021. ktorým odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a

vec mu vrátil na ďalšie konanie. Súd prvej inštancie sa v odôvodnení svojho rozhodnutia obmedzil iba na konštatovanie, že „na základe skutočností uvedených v návrhu a tiež s ohľadom na bezprostrednú hrozbu značnej majetkovej ujmy žalobcu (jednorazové splatenie celého úveru a realizácia záložného práva na nehnuteľnostiach vo vlastníctve žalobcu), mal preukázané, že skutočnosti uvedené žalobcom sú dostatočným dôvodom na vyhovieť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia „ (pozri odsek 6. napadnutého uznesenia). Z odôvodnenia napadnutého uznesenia nie je zrejmé, akými úvahami sa súd prvej inštancie riadil, keď rozhodol o nariadení neodkladného opatrenia.

Neuviedol, ktoré skutočnosti uvedené v návrhu považuje za osvedčené a ktoré nie, ani ako vec právne posúdil. V dôsledku toho nie je možné posúdiť, či prvoinštančný súd správne zistil osvedčenie takých skutočností, ktoré sú predpokladmi nariadenia neodkladného opatrenia. Svojim nesprávnym procesným postupom súd prvej inštancie znemožnil strane sporu a to žalovanému, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Rozhodnutie Krajského súdu v Nitre č. 8CoCsp/36/2020 zo dňa 10.12.2020, ktorým odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie v zamietajúcej časti výroku a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Odvolací súd mal za to, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ktorým nedostatok v odvolacom konaní napraviť nemožno. Je tomu tak preto, že rozsudok prvoinštančného súdu v napadnutej časti nedáva odpovede na právne významné odvolacie dôvody žalobkyne a robí tak rozhodnutie nepreskúmateľným. Odvolací súd súhlasí so žalobkyňou, že prvoinštančný súd mal svoj výpočet RPMN riadne odôvodniť, a to vrátane vstupných údajov (i posúdenia poplatku za poskytnutie úveru 350 eur a posúdenia poistného), pričom mal žalobkyňu umožniť vyjadriť sa k jeho výpočtu (právnemu posúdeniu) tak, aby rozsudok nebol pre strany prekvapivým, keď mal zväžiť i dôsledky ním zistenej nižšej RPMN (oproti RPMN uvedenej v zmluve) a tiež dôvodnosť námietky žalovanej z jej odporu (č.l. 74), resp. jej procesnú obranu v spore. Čo sa týka formulárnej povahy zmluvnej dokumentácie, táto sama osebe zakázaná nie je teda len z tejto skutočnosti dopad na zmluvné záväzky nemá.

12. Ďalšie vyjadrenia strany sporu v rámci odvolacieho konania nepodali.

13. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal vec podľa § 379 CSP, § 380 ods. 1 CSP a § 381 CSP bez pojednávania s poukazom na ust. § 385 ods. 1 CSP a postupom podľa § 219 ods. 3 v spojení s § 378 ods. 1 CSP. Dospel k záveru, že odvolanie žalobcu proti rozsudku súdu prvej inštancie v spojení s jeho opraným uznesením, podané v rozsahu zamietajúceho výroku týkajúceho sa úroku z omeškania len do konečnej splatnosti úveru, je dôvodné.

14. Predmetom odvolacieho prieskumu v danej veci bolo rozhodnutie súdu prvej inštancie v rozsahu, ktorým zamietol nárok žalobcu na príslušenstvo v podobe úroku z omeškania žalovaného vo výške 8% ročne z istiny a z nezaplatených zmluvných úrokov za obdobie po konečnej splatnosti úveru, t. j. po 20.10.2022. Dôvodil nesprávnym právnym posúdením veci súdom prvej inštancie v tomto rozsahu, majúc za to, že nárok na túto formu príslušenstva pohľadávky má voči žalovanému do zaplatenia dlhu. Súd prvej inštancie k tejto časti svojho rozhodnutia v jeho odôvodnení uviedol, že sa jedná o dohodnutý úrok z omeškania z nezaplatenej anuitnej splátky dohodnutý v súlade s § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka.

15. Podľa súdom prvej inštancie aplikovaného ust. § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka ak je dlžník v omeškaní so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti, vzniká veriteľovi, ktorý si splnil svoje zákonné a zmluvné povinnosti, právo požadovať z nezaplatenej sumy úroky z omeškania vo výške dohodnutej v zmluve, a to bez potreby osobitného upozornenia.

Podľa ods. 2 uvedeného ustanovenia ak výška úrokov z meškania nebola dohodnutá, dlžník je povinný platiť úroky z omeškania v sadzbe, ktorú ustanoví vláda SR v nariadení.

16. Keďže žalovaná je fyzickou osobou spotrebiteľkou, nakoľko úverovú zmluvu neuzatvárala v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, je potrebné všetky nároky žalobcu posudzovať v zmysle Občianskeho zákonníka, ak je pre žalovanú ako spotrebiteľku jeho aplikácia výhodnejšia, a to aj pokiaľ ide o príslušenstvo pohľadávky veriteľa vo forme úrokov z omeškania.

17. Podľa § 517 ods. 2 OZ ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania., výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

18. Porovnaním súdom prvej inštancie aplikovaného a na spotrebiteľské vzťahy sa vzťahujúceho ustanovenia o nároku veriteľa na úrok z omeškania od žalovaného v prípade jeho omeškania, je zrejmé, že obe právne normy rovnako priznávajú nárok veriteľa na príslušenstvo titulom omeškania dlžníka neobmedzene do zaplatenia dlhu. Výška požadovaného úroku z omeškania od žalovaného v danom prípade sporná nebola a bola priznaná v zákonnej výške v súlade s nariadením vlády SR č. 87/1995 Zb. Úroky z omeškania je povinný dlžník platiť až do zániku pohľadávky splnením podľa § 559 OZ, t. j. až do zaplatenia istiny 5.546,95 eur a zmluvného úroku v priznanej výške 343,55 eur.

19. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP, nakoľko neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie a ani na jeho zrušenie. Napriek tomu, že odvolanie žalobca podal len v časti zamietajúceho výroku týkajúceho sa úroku z omeškania (nie proti vyhovujúcej časti a nie aj v časti čiastočného zamietnutia zmluvného úroku), pre lepšiu zrozumiteľnosť a tým aj vykonateľnosť súdneho rozhodnutia, rovnako z dôvodu nedostatočného určenia vo výrokovej časti napadnutého rozsudku a opravného uznesenia súdu prvej inštancie, že vo výške 8% má žalobca nárok na úrok z omeškania, odvolací súd zmenil celé znenie výrokovej časti rozsudku súdu prvej inštancie, a to v ostatných častiach ako v častiach s napadnutou zamietajúcou časťou súvisiacich v zmysle § 379 písm. a/ CSP.

20. O nároku na náhradu trov celého konania (prvoinštančného aj odvolacieho) v konaní úspešného žalobcu rozhodol odvolací súd v zmysle zásady úspešnosti v konaní podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP a v spojení s § 396 ods. 2 CSP.

21. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).